

text a foto> René Nekuda, africký dopisovatel Nového Prostoru, toho času už zase doma v Hlinsku

René Nekuda o své cestě do Keni **TO NEJOTŘESNĚJŠÍ...**

Před rokem, v lednu 2005, jsme spolu s Humanistickým centrem Narovinu vyhlásili soutěž o měsíční dobrovolnickou stáž v Keni. Přihlásilo se na sto soutěžících a čtenáři pak v SMS hlasování rozhodli, že koncem října loňského roku odletěl do Keni student hlineckého gymnázia René Nekuda.

„Máme tzv. Flying toilets,“ řekl mi můj nový černošský kamarád Ben.

„Máme tzv. flying toilets,“ řekl mi můj nový černošský kamarád Ben. Nějak jsem to nepobral a moje fantazie vytvořila neuvěřitelný počet neuvěřitelných věcí, které se mohou skrývat pod tak tajuplným názvem, jakým jsou létající záchody.

Zeptal jsem se tedy znovu a dostalo se mi šokujícího vysvětlení: „Na malou“ se chodí jednoduše všude a kdykoli, zato „na velkou“ je to o mnoho zajímavější. Během dne lidé vykonávají tuto potřebu do plastových sáčků či igelitových tašek. Po setmění, aby je nikdo neviděl, si stoupnou na vhodné vyvýšené místo a plastovou tašku s mnohdy ještě teplým obsahem fádne nad hlavou roztočí. Až osoba provozující létající záchod uzná za vhodné, že rychlost rotace je již dostatečná, jednoduše tašku pustí a co nejrychleji zmizí za nejbližší roh, aby ji nikdo neviděl.

Páni, to jsou vymoženosti! Ti se ale mají, co?! Jeden a půl milionu lidí chodí na takovýto zábavný a vzrušující záchod! Určitě je co závidět, nemyslíte? O smradu (jinak to vyjádřit nejde) se bavit nebudeme, protože oni ho snad už ani neregistrují a běloch jako já si na něj po pár dnech taky zvykne – jednoduše je všude. Je to takový malý kamarád lidí žijících v Kibífe a poznávací znamení, když ji opustíte. Zmínil jsem se o nájemném v Kibífe. Na naši českou tvrdou měnu to dělá od 200 Kč do zhruba 500 Kč za měsíc. Nic moc. Taky si myslím, že je to pro nás poměrně přijatelná cena za boudičku bez ničeho. V Keni je každý druhý nezaměstnaný a o něčem, jako je podpora v nezaměstnanosti, přídavky na děti či důchody si mohou nechat jen zdát! Když

nemáš práci, nemáš nic – zhoľa nic! Když už tu práci máte a máte trochu štěstí, váš plat by se v Keni pohyboval okolo 2 000 Kč na měsíc s tím, že ceny jsou srovnatelné s našimi. Slyšíte (či lépe čtete) správně! Ceny dřívě většiny věcí jsou zhruba stejné! Abych nelhal, tak napiši, že to je asi 90 % našich cen a budu velice blízko pravdy. Jsou to kouzelníci, ale sakra dobří kouzelníci! Žijí, přežívají a jsou šťastní. Pro ně má chudoba jiný význam než pro Evropana, jako jsem já.

Jedním z mých největších poznatků je, že mi hledíme na to, co nemáme, a oni se dívají na to, co mají. Takže mi nejsme šťastní s tím, co máme a oni jsou šťastní i bez toho, co nemají. Divné, že? Ale já jsem to tak cítil a taky to tak napiši.

Dalším faktem, na který bych chtěl upozornit je, že když byli Keňané na návštěvě v Česku, těšili se po pár dnech domů. Já jsem tam byl měsíc a domů se mi nechtělo. Tak kde je asi lépe? Sakra, nějak ty věci nechápu, ale asi to tak bude.

Než skončím, řeknu vám další šokující věc. Ale jen tak do ouška, aby to nikdo neslyšel – platy keňských poslanců dosahují v přepočtu zhruba 400 000 Kč měsíčně a prezident pobírá asi 700 000 Kč za měsíc. K tomu mají spoustu výhod a daňových úlev jako bonus, aby si nestěžovali.

Přemýšlejte o tom všem, prosím, a budu se těšit na další setkání s vámi díky článku v Novém Prostoru. Nyní již z Česka opět zdraví René Nekuda. Jo, a abych nezapomněl – užívejte života!

Chtěl bych se rozepsat o nejotřesnější zážitku, který ovšem je tím největším, co mi Keňa dala – je to jeden z největších slumů Afriky nazvaný Kibira (nebo také Kibera).

Za tímto názvem se skrývá domov více než jednoho a čtvrt milionu lidí, kteří zde oficiálně žijí a platí nájemné. Ano, platí nájem za domeček velikosti jednoho českého pokoje v paneláku a ještě k tomu tam nemají vodu, záchody a většinou ani elektřinu.

A v tomto malém domečku přebývá až osm lidí! Zopakuji – osm lidí ve čtyřech stěnách z vlnitého plechu bez vody, elektřiny a záchodů, kteří platí fádne nájemné. Konec. Tečka. Tak to prostě je a nic se v blízké budoucnosti nezmění. Alespoň se to neplánuje.

Ptáte se, jak je možné žít bez záchodů? Já jsem se ptal taky a dostalo se mi jednoduché odpovědi.

René Nekuda

reeneekuda.cz
/prednasky